Torsdagen, 25 november 2021

P9_TA(2021)0473

Införande av ett europeiskt socialförsäkringskort för att förbättra säkerställandet på elektronisk väg av socialförsäkringsrättigheter och rättvis rörlighet

Europaparlamentets resolution av den 25 november 2021 Införande av ett europeiskt socialförsäkringskort för att förbättra säkerställandet på elektronisk väg av socialförsäkringsrättigheter och rättvis rörlighet (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen,

— med beaktande av artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av sin resolution av den 14 januari 2014 om yrkesinspektioner för att förbättra arbetsförhållandena i Europa ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 19 januari 2017 om en europeisk pelare för sociala rättigheter ([2]),

— med beaktande av sin resolution av den 17 december 2020 om ett starkt socialt Europa för rättvisa omställningar ([3]),

— med beaktande av sin resolution av den 22 oktober 2020 om sysselsättnings- och socialpolitik i euroområdet ([4]),

— med beaktande av sin resolution av den 20 januari 2021 om förstärkning av den inre marknaden: framtiden för den fria rörligheten för tjänster ([5]),

— med beaktande av resolutionen av den 20 maj 2021 om EU-reglernas påverkan på den fria rörligheten för arbetstagare och tjänster: arbetskraftens rörlighet inom EU som ett redskap för att matcha behov och kompetens på arbetsmarknaden ([6]).

— med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2020 om europeiskt skydd av gränsöverskridande arbetare och säsongsarbetare i samband med covid-19-krisen ([7]),

— med beaktande av fråga E-001132/2021 av den 25 februari 2021 och det skriftliga svaret på den, avgett av kommissionsledamoten med ansvar för sysselsättning och sociala rättigheter, på kommissionens vägnar den 28 april 2021 ([8]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG av den 19 november 2008 om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag ([9]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1149 av den 20 juni 2019 om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten ([10]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ([11]),

---

([1]) EUT C 482, 23.12.2016, s. 31.
([2]) EUT C 242, 10.7.2018, s. 24.
([3]) EUT C 445, 29.10.2021, s. 75.
([4]) EUT C 404, 6.10.2021, s. 159.
([5]) EUT C 456, 10.11.2021, s. 14.
([6]) Antagna texter, P9_TA(2021)0249.
([7]) EUT C 362, 8.9.2021, s. 82.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html
([9]) EUT L 327, 5.12.2008, s. 9.
([10]) EUT L 186, 11.7.2019, s. 21.
([11]) EUT L 166, 30.4.2004, s. 1.

Torsdagen, 25 november 2021

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ([12]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster ([13]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/957 av den 28 juni 2018 om ändring av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster ([14]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/67/EU av den 15 maj 2014 om tillämpning av direktiv 96/71/EG om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (IMI-förordningen) ([15]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1057 av den 15 juli 2020 om fastställande av särskilda regler med avseende på direktiv 96/71/EG och direktiv 2014/67/EU för utstationering av förare inom vägtransportsektorn och om ändring av direktiv 2006/22/EG vad gäller tillsynskrav och förordning (EU) nr 1024/2012 ([16]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1054 av den 15 juli 2020 om ändring av förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller minimikrav om maximal daglig körtid och körtid per vecka, minimigränser för raster och minsta dygns- och veckovila och av förordning (EU) nr 165/2014 vad gäller positionsbestämning med hjälp av färdskrivare ([17]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1055 av den 15 juli 2020 om ändring av förordningarna (EG) nr 1071/2009, (EG) nr 1072/2009 och (EU) nr 1024/2012 i syfte att anpassa dem till utvecklingen inom vägtransportsektorn ([18]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1152 av den 20 juni 2019 om tydliga och förutsägbara arbetsvillkor i Europeiska unionen ([19]),

— med beaktande av domstolens dom i mål C-55/18, enligt vilken medlemsstaterna måste kräva av arbetsgivarna att de inrättar ett system som gör det möjligt att beräkna den dagliga arbetstiden ([20]),

— med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europeiska rådet, parlamentet och kommissionen i november 2017,

— med beaktande av kommissionens förslag av den 3 juni 2021 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av en ram för europeisk digital identitet (COM(2021)0281), ”en tillförlitlig och säker europeisk elektronisk identitet”,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 mars 2020 om riktlinjer om fri rörlighet för arbetstagare under utbrottet av covid-19,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 juli 2020 om riktlinjer för säsongarbetare i EU under covid-19-pandemin,

— med beaktande av meddelandet från kommissionen av den 4 mars 2021 om handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter (COM(2021)0102),

---

([12]) EUT L 284, 30.10.2009, s. 1.
([13]) EUT L 18, 21.1.1997, s. 1.
([14]) EUT L 173, 9.7.2018, s. 16.
([15]) EUT L 159, 28.5.2014, s. 11.
([16]) EUT L 249, 31.7.2020, s. 49.
([17]) EUT L 249, 31.7.2020, s. 1.
([18]) EUT L 249, 31.7.2020, s. 17.
([19]) EUT L 186, 11.7.2019, s. 105.
([20]) Dom av den 14 maj 2019, Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) mot Deutsche Bank SAE, C-55/18, ECLI:EU:C:2019:402.

— med beaktande av frågan till kommissionen om införande av ett europeiskt socialförsäkringskort för att förbättra säkerställandet på elektronisk väg av socialförsäkringsrättigheter och rättvis rörlighet (O-000071/2021 – B9-0041/2021),

— med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen,

— med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för sysselsättning och sociala frågor, och av följande skäl:

A. Arbetskraftens rörlighet inom EU har ökat under de senaste åren. Under 2019 flyttade 17,9 miljoner personer inom EU-28 till något annat EU-land. Av dessa var 13 miljoner i arbetsför ålder och 78 % av dem var anställda. Det fanns 1,5 miljoner gränsarbetare i EU 2019 ([21]). År 2019 utgjorde inflyttade EU-medborgare 4,3 % av den totala arbetskraften inom EU:s 28 medlemsstater. Kommissionen uppskattade under 2017 det odeklarerade arbetet till ungefär 11,6 % av den totala arbetskraftsinsatsen i EU:s privata sektor och 16,4 % av bruttoförädlingsvärdet ([22]). 4,6 miljoner intyg A1 för utlandet utfärdades inom EU under 2019, vilket motsvarar uppskattningsvis 3,06 miljoner arbetstagare. Utstationerade arbetstagare måste ha ett intyg A1 när de arbetar i en annan medlemsstat. Intyg A1 innehåller information om det sociala trygghetssystem som en arbetstagare är ansluten till. Intyg A1 innehåller inte aktuell information i realtid om socialförsäkringstäckningen.

B. Eurofounds uppgifter visar att perioderna för rörlighet inom EU håller på att bli kortare, och att 50 % av de personer som flyttar stannar i värdlandet i ett till fyra år. Återflyttandet har också ökat ([23]): för var fjärde person som lämnar en medlemsstat återvänder tre personer ([24]). Kortare och upprepade rörlighetsperioder gör det ännu mer nödvändigt för mobila arbetstagare att hålla reda på socialförsäkringsavgifterna och pensionsrättigheterna.

C. Artikel 48 i EUF-fördraget ger parlamentet och rådet befogenhet att i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta sådana åtgärder på området social trygghet som behövs för att bereda arbetstagarna fri rörlighet. Av omsorg om detta måste de tillförsäkra rättigheter till social trygghet för anställda migrerande arbetstagare och egenföretagare bland dem, samt också för personer i beroendeställning till dem. Artikel 153.1 i EUF-fördraget ger unionen befogenhet att understödja och komplettera medlemsstaternas verksamhet på området social trygghet. Artikel 153.2 i EUF-fördraget fastställer att på området social trygghet är det rådets uppgift att enhälligt besluta, i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, efter samråd med Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

D. Mobila arbetstagare och medborgare bidrar till välståndet i de socio-ekonomiska strukturerna i gränsregionerna vilka utgör 40 % av EU:s territorium. Därför måste medborgarna få lika villkor och rättvisa villkor för rörlighet genom att förses med lämpliga verktyg som garanterar dem rättssäkerhet jämte skydd av deras rättigheter och socialförsäkringstäckning. Onödiga administrativa bördor för företagen måste undvikas, särskilt för små och medelstora företag.

E. I princip 12 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter står det att oberoende av anställningsförhållandets form och varaktighet har arbetstagarna rätt till lämplig social trygghet. Det gäller också egenföretagare vid jämförbara förhållanden.

F. De utmaningar som följer av illojal konkurrens baserad på utnyttjande av arbetskraften, avtal som ingåtts på falska premisser och oseriösa förfaranden såsom social dumpning är fortfarande aktuella bland medlemsstaterna och högst problematiska för företagen, arbetstagarna och samhället i Europa. Olika former av kontraktsarbete tycks vara mest bedrägeriutsatta. Det saknas tillförlitliga uppgifter för att man ska kunna fastställa problemets omfattning, särskilt

([21]) Kommissionens rapport *Annual Report on Intra-EU Labour Mobility 2020*, av den 8 januari 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

([22]) Kommissionens rapport från november 2017 *Evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants*. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en

([23]) Eurofound (2021) *Hantera brist på arbetskraft i EU:s medlemsstater*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

([24]) Kommissionens rapport *Annual Report on Intra-EU Labour Mobility 2020*, av den 8 januari 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

i samband med utstationering av arbetstagare ([25]). En av orsakerna till detta är att tillämplig unionsrätt varken övervakas eller verkställs effektivt, framför allt inte när det gäller principerna om likabehandling och lika lön för lika arbete på samma plats, vilket inte kan garanteras om inte principen om rättigheters spårbarhet och möjligheterna att överföra dem respekteras. Här behövs det förbättringar.

G. Covid-19-pandemin har belyst och förvärrat de osäkra arbets- och levnadsvillkoren för många mobila arbetstagare och gränsarbetare i EU. Krisen har belyst behovet av robusta och stabila sociala trygghetssystem som säkerställer att ingen hamnar på efterkälken till följd av att ha utövat sin fria rörlighet. Medlemsstaternas åtgärder vid pandemiutbrottet ledde till att mobila arbetstagare blev osäkra på vilka rättsbestämmelser om social trygghet som gällde för dem och många hade svårt att ansöka om arbetslöshetsersättning på distans. Pandemin har visat hur särskilt utsatt situationen är för dem som utför odeklarerat arbete och för säsongarbetare utan socialförsäkringstäckning. Till följd av covid-19 har det antagits räddningspaket med ekonomiskt stöd på kort sikt och dessa har missbrukats och utnyttjats för bedrägliga syften genom att det blivit vanligare med odeklarerat och underdeklarerat arbete, varvid odeklarerat arbete också fått nya former av stöd ([26]).

H. Digitaliseringen innebär en aldrig tidigare skådad möjlighet att främja arbetskraftens rörlighet och samtidigt göra efterlevnaden av EU:s gällande bestämmelser snabbare och lättare att kontrollera. Det insamlas inte systematiskt några data från hela EU som kan ge tillräckligt med information om mobila arbetstagare eller underlätta gränsöverskridande överföring av socialförsäkringsrättigheter genom att behöriga myndigheter och institutioner i realtid kan se efter vilken socialförsäkringstäckning arbetstagarna har och vilka förmåner de är berättigade till. Tillgång till information om gällande regler samt effektiv efterlevnad, övervakning och verkställighet är nödvändiga förutsättningar för rättvis rörlighet och kampen mot missbruk. Digital teknik, som kan underlätta tillsynen och verkställigheten av lagstiftning som skyddar mobila arbetstagares rättigheter och minskar de administrativa kostnaderna för företag och nationella institutioner, bör därför främjas och användas, i enlighet med dataskyddsbestämmelserna.

I. Det finns olika slags nationella kort eller jämförbara arbetsrättsliga instrument som tagits fram av de nationella arbetsmarknadsparterna inom olika sektorer i medlemsstaterna, antingen i samarbete med lokala myndigheter eller av nationella myndigheter. Dessa olika initiativ har ett grundläggande gemensamt särdrag: ett identifikationsnummer eller ett personligt kort som förser arbetstagare, myndigheter och huvudleverantörer med ett effektivt instrument för att säkerställa socialförsäkringstäckning samt anständiga löner och arbetsvillkor på arbetsplatsen. Sådana initiativ väcker alla arbetstagare till medvetenhet om anställnings- och arbetsvillkoren och förbättrar verkställigheten.

J. I Europaparlamentets resolution av den 14 januari 2014 om effektiva yrkesinspektioner uppmanades kommissionen att undersöka fördelarna med att införa ett förfalskningssäkert europeiskt socialförsäkringskort, eller annat elektroniskt dokument på europeisk nivå, som kan lagra alla uppgifter som behövs för kontroll av ett arbetsförhållande, såsom uppgifter om personens socialförsäkringsstatus och arbetstider, och som skulle omfattas av strikta bestämmelser för uppgiftsskydd. I Europaparlamentets resolution av den 19 januari 2017 om den europeiska pelaren för sociala rättigheter framhålls potentialen med tillgängliga e-förvaltningslösningar, möjligen tillsammans med ett europeiskt socialförsäkringskort med starka dataskyddsgarantier som skulle kunna förbättra EU:s samordning av den sociala tryggheten och den enskildes medvetenhet. I Europaparlamentets resolution av den 22 oktober 2020 om sysselsättnings- och socialpolitik i euroområdet 2020 uppmanades kommissionen att, efter en ordentlig faktabaserad konsekvensbedömning, lägga fram ett förslag till ett digitalt europeiskt socialförsäkringsnummer. I Europaparlamentets resolution av den 17 december 2020 uppmanades kommissionen än en gång att lägga fram ett förslag till ett digitalt europeiskt socialförsäkringsnummer, med potential att införa en kontrollmekanism, såsom ett personligt arbetstagarkort, och inskärptes att arbetstagare och deras företrädare och inspektioner måste ha aktuell tillgång till information om

([25]) Eurofound den 21 november 2016 *Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union*, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg.

([26]) Europeiskt forum för att förbättra samarbetet när det gäller att bekämpa odeklarerat arbete: *COVID 19: combating fraud in short-term financial support schemes*, från maj 2021. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en

sina arbetsgivare, sina löner samt arbetstagarrättigheter och sociala rättigheter. I Europaparlamentets resolution av den 20 maj 2021 om arbetskraftens rörlighet inom EU betonas att upprättandet av ett digitalt system för datautbyte mellan medlemsstaterna skulle kunna underlätta en rättvis och jämlik fri rörlighet för arbetstagare samt tillämpning av relevanta unionsregler.

K. Kommissionen tillkännagav i sitt arbetsprogram för 2018 av den 24 oktober 2017 avsikten att införa ett europeiskt socialförsäkringsnummer i syfte att bidra till det övergripande målet att säkerställa rättvisa arbetsvillkor för mobila arbetstagare, upprätthålla sociala normer för alla mobila medborgare och säkerställa att de verkställs korrekt. Mellan den 27 november 2017 och den 7 januari 2018 samrådde kommissionen med berörda parter och medborgare om införandet av ett europeiskt socialförsäkringsnummer. I sin inledande konsekvensbedömning från 2017 av ett europeiskt socialförsäkringsnummer såg kommissionen även en möjlighet att på längre sikt utvidga användningen av det europeiska socialförsäkringsnumret också till andra politikområden än samordningen av de sociala trygghetssystemen. Kommissionen bekräftade i sin årliga översyn av bördorna 2019, vilken offentliggjordes den 13 augusti 2020, att den arbetar med ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringsnummer. Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen meddelade i sitt tal om tillståndet i unionen den 16 september 2020 att kommissionen inom kort skulle föreslå ett tillförlitligt och säkert system för europeisk e-identitet. I handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter meddelade kommissionen att den skulle inleda en pilotstudie under 2021 för att undersöka möjligheten att senast 2023 lansera ett europeiskt socialförsäkringskort som bygger vidare på initiativet om en europeisk e-identifiering.

L. Europeiska fackliga samorganisationen anser att det europeiska socialförsäkringsnumret är av värde för kampen mot bedrägerier och missbruk när det gäller sociala trygghetssystem. Den 12 januari 2018 offentliggjorde *Business Europe* ett uttalande där det betonas att det europeiska socialförsäkringsnumret kan förbättra samordningen av de sociala trygghetssystemen i EU, samtidigt som där tas upp frågor som rör de olika nationella sociala trygghetssystemen, möjliga dataskyddsfrågor och ytterligare administrativa bördor. Arbetsmarknadens parter inom byggbranschen har yrkat på effektiva redskap för verkställandet av gällande lagstiftning, bland annat en europeisk strategi för personliga arbetstagarkort ([27]).

M. Europeiska arbetsmyndigheten inrättades i juni 2019. Ett europeiskt socialförsäkringsnummer ingår inte i förordningen om Europeiska arbetsmyndigheten. Europeiska arbetsmyndighetens syfte är att säkerställa en rättvis arbetstagarrörlighet genom att hjälpa medlemsstaterna och kommissionen att effektivt tillämpa och verkställa unionsrätten om arbetstagarnas rörlighet och bistå med samordningen av de sociala trygghetssystemen.

1. Europaparlamentet påminner om att det vid flera tillfällen sedan 2014 har uppmanat kommissionen att undersöka nyttan med att lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett europeiskt socialförsäkringsnummer, så att vi får ett unionsomfattande digitalt instrument för samordning av de sociala trygghetssystemen och värnande av rättvis arbetskraftsrörlighet för mobila arbetstagare. Parlamentet beklagar att kommissionen ännu inte har lagt fram något sådant förslag trots flera utfästelser om detta. Parlamentet uppmanar än en gång kommissionen att förklara varför den inte gjort det.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att delge parlamentet dels det utkast till konsekvensbedömning av det europeiska socialförsäkringsnumret som under 2017/2018 lades fram för nämnden för lagstiftningskontroll, dels nämndens yttrande om utkastet. Parlamentet uppmanar kommissionen att delge parlamentet alla andra dokument som har bidragit till kommissionens beslut att inte gå vidare med förslaget om ett europeiskt socialförsäkringsnummer.

3. Europaparlamentet välkomnar kommissionens utfästelse i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter att inleda ett pilotprojekt för att undersöka möjligheten att lansera ett digitalt europeiskt socialförsäkringskort. Parlamentet välkomnar lanseringen av pilotprojekt för att undersöka digitala lösningar och uppmanar kommissionen att vederbörligen informera parlamentet om resultaten och de eventuella svårigheter som uppstått under genomförandefasen. Parlamentet understryker att pilotprojektet med ett europeiskt socialförsäkringskort starkt måste fokusera på värnandet av rättvis rörlighet. Parlamentet uppmanar kommissionen till högre ambitioner, både innehållsmässigt och tidsmässigt och till

([27]) Uttalandet från EFBWW och FIEC *EU construction social partners call for digital enforcement*, 24 juni 2021. https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a

att inleda en gedigen bedömning, jämsides med det pilotprojekt som bygger på det arbete som hittills gjorts, för att kunna lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett europeiskt socialförsäkringskort före utgången av 2022, för att så fort som möjligt säkerställa möjligheterna att spåra arbetstagares rättigheter och överföra dem.

4. Europaparlamentet noterar kommissionens förslag att inrätta en ram för en europeisk digital identitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att underrätta parlamentet om den senaste utvecklingen med ibruktagandet av en elektronisk identitet. Parlamentet anser att initiativet om ett europeiskt socialförsäkringskort, vilket är avsett att förankras i ramen för en elektronisk identitet, bör bli obligatoriskt för alla medlemsstater.

5. Europaparlamentet påminner om vilken roll som mobila arbetstagare har spelat under covid-19-pandemin, särskilt inom vissa kritiska sektorer, och om att dessa arbetstagare snabbt måste garanteras inte bara anständiga arbetsförhållanden utan också lika villkor för likvärdigt arbete som utförs på samma plats.

6. Europaparlamentet anser att införandet av ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringskort bör syfta till att: säkerställa effektiv identifiering, spårbarhet och aggregering av socialförsäkringsrättigheter, samt möjlighet att överföra dem, på ett rättvist och effektivt sätt förbättra verkställigheten av EU:s regler om arbetstagarnas rörlighet och samordningen av sociala trygghetssystem på arbetsmarknaden för att säkerställa lika villkor inom EU, vartill det bör göra det möjligt för de relevanta nationella myndigheterna, såsom yrkesinspektionsverken, inspektionsverken inom området social trygghet och arbetsmarknadens parter, att, när de utför eller medverkar i inspektioner inom sina respektive arbetsmarknadsområden, se efter i realtid vilken försäkringsstatus de mobila arbetstagarna har och vilka försäkringsavgifter de inbetalat. Likaså bör införandet syfta till bättre förebyggande av oseriösa förfaranden såsom missbruk och socialbedrägerier, och därför bidra till kampen mot odeklarerat arbete, åsidosättande av värdlandets lönesättningsmekanismer och underlåtenhet att göra rätt för sig i fråga om socialförsäkringsavgifter. Parlamentet understryker att ett europeiskt socialförsäkringskort också skulle göra det lättare för arbetstagare att hålla reda på och göra anspråk på sina sociala avgifter och rättigheter, exempelvis pensionsrättigheter, så att möjligheterna att överföra dem underlättas. Parlamentet betonar att det europeiska socialförsäkringskortet som bygger vidare på e-identifieringen bör omfatta både att den mobila medborgaren ska kunna identifieras och att medborgarens socialförsäkringsförmåner ska kunna prövas i realtid.

7. Europaparlamentet understryker att initiativet om ett europeiskt socialförsäkringskort bör syfta till att värna sociala rättigheter genom att underlätta informationsgången och förbättra verkställigheten av tillämpliga regler om samordning av de sociala trygghetssystemen och arbetskraftens rörlighet i gränsöverskridande situationer. Parlamentet anser att kommissionens förslag till ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringskort måste bli till klar nytta för alla som berörs av frågor om rörlighet, såsom mobila medborgare och arbetstagare, företag, också små och medelstora företag, arbetsgivare och fackföreningar samt nationella myndigheter såsom yrkesinspektionsverken och inspektionsverken inom området social trygghet. Parlamentet anser att ett sådant initiativ bör syfta till att förenkla samspelet och föra dessa berörda parter närmare varandra i gränsöverskridande situationer, för att mobila medborgare och arbetstagare och deras rättigheter ska kunna skyddas bättre och alla dessa berörda parter ska kunna få tydlig information, av omsorg om bättre förutsägbarhet och smidiga och tidseffektiva administrativa förfaranden. Parlamentet påminner om att ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringskort måste vara förenligt med subsidiaritetsprincipen och därför inte får påverka nationella sociala trygghetssystem eller deras mångfald, varjämte det måste respektera medlemsstaternas traditioner, nationella arbetsmarknadsmodeller och arbetsmarknadsparternas oberoende. Parlamentet understryker att ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringskort inte får utgöra ett krav för att man ska kunna utöva sin fria rörlighet, utan att det måste syfta till att underlätta tillgången till information och förbättra verkställigheten av tillämpliga regler om samordning av de sociala trygghetssystemen och arbetskraftens rörlighet i gränsöverskridande situationer.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, i nära samarbete med Europeiska arbetsmyndigheten och efter en ordentlig bedömning, lägga fram ett lagstiftningsförslag om ett europeiskt socialförsäkringskort för att nationella myndigheter såsom yrkesinspektionsverken och inspektionsverken inom området social trygghet, liksom också arbetsmarknadens parter, när dessa utför eller medverkar i inspektioner inom sina respektive arbetsmarknadsområden, ska få ett instrument som fungerar i realtid för effektiv verkställighet av nationell lagstiftning och unionsrätt. Parlamentet anser att ett europeiskt socialförsäkringskort bör göra det möjligt att i realtid fastställa arbetstagares arbetsplats, anställningsort, anställningsförhållande och identitet, liksom också standardiserade socialförsäkringsförmåner, bestämmelser och intyg, enligt vad som fastställs i förordning (EG) nr 883/2004. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma om ett europeiskt socialförsäkringskort skulle kunna möjliggöra kontroll av annan relevant information, utan att det påverkar bestämmelserna för uppgiftsskydd och med säkerställande av likabehandling.

9. Europaparlamentet anser att ett europeiskt socialförsäkringskort måste omfatta alla mobila medborgare och arbetstagare inom EU, också egenföretagare, liksom även alla tredjelandsmedborgare som omfattas av EU:s regler om rörlighet inom EU.

10. Europaparlamentet anser att införandet av ett europeiskt socialförsäkringskort bör innefatta ett system för realtida verifiering, övervakning, kontroll och informationsutbyte med hjälp av korshänvisningar mellan nationella databaser, varvid EU:s bestämmelser om skydd av personuppgifter strikt ska följas för att systemet ska bli fullt funktionellt och upprätthålla en hög nivå på datatillförlitligheten och certifieringen av identifierare, och för att misstag och missbruk ska kunna undvikas. Parlamentet betonar att socialförsäkringsuppgifter och personuppgifter bör göras tillgängliga endast för den berörda personen och de behöriga nationella myndigheterna och inte bör delas för något annat ändamål än verkställighet av EU:s regler om samordning av de sociala trygghetssystemen och arbetskraftens rörlighet, varvid EU:s bestämmelser om skydd av personuppgifter strikt ska följas. Parlamentet anser att arbetsmarknadens parter, i de medlemsstater där de utför eller deltar i arbetsplatsinspektioner, måste få tillgång till socialförsäkringsuppgifter om arbetstagare från andra medlemsstater utan att detta medför några risker för efterlevnaden av dataskyddsbestämmelserna.

11. Europaparlamentet välkomnar de initiativ som finns i olika medlemsstater och går ut på att förbättra den effektiva verkställigheten av unionslagstiftningen med hjälp av nationella kort eller jämförbara arbetsrättsliga instrument ([28]). Parlamentet betonar att dessa nationella initiativ visserligen skapar medvetenhet om löner och arbetsvillkor för alla arbetstagare och förbättrar verkställigheten, men att de inte kan främja ett utbyte av välgrundad och korrekt information, inbegripet om anställningsförhållanden och gränsöverskridande rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att initiativet om ett europeiskt socialförsäkringskort ger medlemsstaterna möjlighet att dra nytta av den information som kommit att tillgängliggöras genom att nationella kort eller jämförbara arbetsrättsliga instrument, i de länder där man har sådana initiativ, förbättrat möjligheterna till identifiering och verifiering. Parlamentet betonar att inlemmandet av det europeiska socialförsäkringskortet i de nationella korten eller jämförbara arbetsrättsliga instrumenten inte bör ersätta dessa nationella förfaringssätt, utan komplettera dem, och gå till handa endast med relevant information till de myndigheter som lämpligen behöver den. Parlamentet tillägger att ett lagstiftningsinitiativ inte får påverka vare sig självständigheten hos de nationella arbetsmarknadsparterna eller de arbetsvillkor som fastställs i tillämpliga kollektivavtal i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Parlamentet anser att det europeiska socialförsäkringskortet och inlemmandet av det i de nationella korten eller jämförbara arbetsrättsliga instrumenten, där sådana finns, kan visa sig bli en grund för fortsatt verkställighetsarbete på EU-nivå.

12. Europaparlamentet anser att alla arbetstagare, arbetsmarknadens parter och nationella yrkesinspektionsverk och inspektionsverk inom området social trygghet bör ha tillgång till aktuell information om anställningsförhållanden, lönerättigheter och arbetsrättsliga och sociala rättigheter, i enlighet med gällande kollektivavtal eller nationell lagstiftning.

13. Europaparlamentet noterar att intyget A1 är viktigt, men för närvarande det enda instrumentet för kontroll av utstationerade arbetstagares socialförsäkringstäckning. Parlamentet erkänner att intyg A1 uppvisar begränsningar och innebär utmaningar, särskilt när arbetsgivare, beroende på digitaliseringsnivån hos de sociala trygghetssystemen i medlemsstaterna, använder sådana intyg och när intygen verifieras av behöriga nationella myndigheter i situationer där tjänster tillhandahålls i en annan medlemsstat, men också när man ska inhämta korrekt information om antalet utstationerade arbetstagare inom EU och om deras särdrag. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ytterligare förbättra processen för verifiering av intyg A1 och anser att det måste utvecklas snabba förfaranden där medlemsstaterna sinsemellan kan åtgärda intyg A1 som åtkommits eller används på ett bedrägligt sätt. Parlamentet noterar att intyg A1 är förenade med begränsningar och utmaningar som gör det svårt att få korrekt information om antalet utstationerade arbetstagare i EU och deras särdrag. Parlamentet påpekar att det europeiska socialförsäkringskortet, i motsats till intyg A1, skulle tillhandahålla information i realtid om utstationerade arbetstagares socialförsäkringstäckning på den dag då en arbetsplatsinspektion genomförs i värdmedlemsstaten. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att pilotprojektet för ett europeiskt socialförsäkringskort gör det lättare för personer som arbetar i andra medlemsstater att få socialförsäkringstäckning, genom att i bedrägeribekämpningssyfte förenkla förfarandena vid begäran om samt utfärdande och verifiering av intyg A1.

14. Europaparlamentet anser att det praktiska genomförandet av det europeiska socialförsäkringskortet bör bygga vidare på och komplettera den europeiska e-identifieringen, det europeiska sjukförsäkringskortet (EHIC) och systemet för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter, bland annat i syfte att utökas till att omfatta andra områden inom ramen för samordningen av de sociala trygghetssystemen och EU:s arbetsrätt. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att systemet för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter blir fullt fungerande så snart som möjligt, och att ta vara på de möjligheter som befintliga EU-fonder erbjuder för att underlätta genomförandet av de nationella planerna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens för att fullt ut genomföra systemet för elektroniskt utbyte av socialförsäkringsuppgifter och ytterligare digitalisera den offentliga förvaltningen, för att underlätta kommunikationerna mellan socialförsäkringsinstitutionerna, påskynda handläggningen av enskilda fall och förbättra Europeiska arbetsmyndighetens och de relevanta nationella behöriga myndigheternas verkställighetskapacitet. Parlamentet

([28]) EFBWW-FIEC Report, *Social identity cards in the European construction industry,* 2015.

uppmanar kommissionen att klarlägga vilken roll Europeiska arbetsmyndigheten kommer att ha vid utformningen och genomförandet av det europeiska socialförsäkringskortet. Parlamentet understryker att en ökad digitalisering inte får undergräva de nationella skyddsåtgärder som redan finns på plats för bekämpning av socialbedrägerier.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att nära samarbeta med arbetsmarknadens parter och relevanta nationella socialförsäkringsinstitutioner och yrkesinspektionsverk kring utvecklingen och införandet av ett initiativ om ett europeiskt socialförsäkringskort, och att då säkerställa full respekt för självständigheten hos arbetsmarknadens parter och för de nationella arbetsmarknadsmodellerna. Parlamentet anser att tack vare ett europeiskt socialförsäkringskort med dataåtkomst i realtid skulle nationella behöriga myndigheter och arbetsmarknadens parter när som helst kunna i realtid verifiera arbetstagarnas socialförsäkringsskydd och därmed stärka arbetsplatsinspektionerna samt stödja insamlingen av bevis i gemensamma gränsöverskridande arbetsplatsinspektioner ([29]).

16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och medlemsstaternas regeringar och parlament.

([29]) Eurofound (2019), *Joint cross-border labour inspections and evidence gathered in their course*.